

Uitvoeringsprogramma Meedoen telt - bijpraatsessie

23 September 2026

Programma

- Welkom door Wethouder Marcel Visser
- Landelijke en regionale ontwikkelingen
- De lokale uitvoering
- Hoe werkt onze dienstverlening nu?
- Van beleidskader naar uitvoeringsprogramma *proces en belangrijkste keuzes*
- Vragenronde *wat wilt u ons meegeven?*

Onze ambitie: Iedereen moet kunnen meedoen

- **Werk is daarbij de belangrijkste route**
Wanneer betaald werk (nog) niet haalbaar is, ondersteunen we inwoners bij ontwikkeling en maatschappelijke participatie
- **De wereld waarin we dat doen verandert:**
 - **Participatiewet in Balans:** *meer menselijke maat, vertrouwen en ruimte voor maatwerk.*
 - **Jongeren:** *meer aandacht voor de overgang van school naar duurzaam werk.*
 - **Arbeidsmarktregio:** *meer gezamenlijke dienstverlening aan inwoners en werkgevers.*

De omgeving verandert – onze ambitie blijft staan.

Participatiewet in balans

- 1. Meer ruimte voor maatwerk:** Van strikte regels en complexiteit
→ naar meer menselijke maat, vertrouwen en professionele ruimte
- 2. Meer bestaanszekerheid:** Meer zekerheid bij wisselende inkomsten en de stap naar werk
→ eenvoudiger verrekenen, ruimere mogelijkheden om inkomsten te behouden en minder financiële onzekerheid
- 3. Participatie breder benaderen:** Werk blijft het doel waar dat mogelijk is
→ als werk (nog) niet haalbaar is, meer ruimte voor maatschappelijke participatie en eigen invulling

Participatiewet in balans

Voor Leeuwarden:

Geen geheel nieuwe beleidskoers, wél een flinke implementatieopgave

Veel uitgangspunten passen al bij onze werkwijze. De veranderingen vragen vooral aanpassingen in **uitvoering, systemen, verordeningen, beleidsregels, beschikkingen, scholing en communicatie**

Van werkloosheid naar ondersteuning

De Participatiewet als vangnet

WERK

Werkloos → WW

UWV

Geen werk en geen recht (meer) op WW → Participatiewet
Gemeente

Ondersteuning richting werk en participatie

- **Tegelijk werken we steeds meer samen:** Werkcentrum Fryslân / Fryslân Werkt
Gemeenten, UWV, onderwijs en werkgevers werken samen aan ondersteuning voor:
werkzoekenden • werkenden • werkgevers
- **Leeuwarden vervult als centrumgemeente een regierol binnen de arbeidsmarktregio**

VANUIT ONDERWIJS

Schoolverlater en geen werk

De lokale uitvoering

In beeld gebracht:

- Hoe werkt onze dienstverlening?
- Doelgroepen en dienstverlening
- Inzoomen op de aandachtsgroepen

Hoe werkt onze dienstverlening nu?

Onze dienstverlening (zoals het nu werkt)

Van eerste contact tot nazorg

De huidige dienstverlening in hoofdlijnen

Per doelgroep zetten we verschillende instrumenten in, passend bij de situatie, mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de inwoner.

Doelgroep		Wat gebeurt er nu?	Voorbeelden van instrumenten en trajecten
A	Kansrijk	Gericht op uitstroom binnen 8 weken.	Eerst Werk; sollicitatievaardigheden; vacatures; werkgevers; nazorg waar nodig.
B	Kansrijk met ondersteuning	Gericht op uitstroom binnen een jaar.	Vizier op Werk; scholing/voorschakeling; werkstages; proefplaatsing; accountmanager; LKS; jobcoaching.
C	Participatie met groeimogelijkheden	Actieve begeleiding en analyse.	Deeltijdwerk; vrijwilligerswerk; diagnostiek; werkervaring; coaching; MDT, taalstages/AMIF en Waardebanen.
D	Participatie maximaal	Monitoring, geen actieve werkdienstverlening.	Deeltijdwerk; vrijwilligerswerk.
E	Zorg met groeimogelijkheden	Monitoring en analyse.	Ondersteuning richting volgende stap in participatie of werk.
F	Zorg maximaal	Geen actieve werkdienstverlening waar vervolgstap niet reëel is.	Ontheffing arbeids- en re-integratieverplichting waar aan de orde.
	Werkgevers	Gerichte werkgeversdienstverlening en matching.	Matching; proefplaatsing; LKS/no-risk; jobcoaching; werkplekeanpassingen; scholing; SROI; events.

Wie ontvangt onze dienstverlening?

Op 1 januari 2026 ontvingen 5.854 inwoners via de BUIG een uitkering.

5.315

uitkeringsdossiers op 1 januari 2026
(5.854 inwoners)

Aantal uitkeringsdossiers op 1 januari 2026

Doelgroep		Totaal	Jongeren	Gezinnen	Inburgeraars**
A	Kansrijk	53	14	16	10
B	Kansrijk met ondersteuning	534	127	180	80
C	Participatie, groei mogelijk	921	262	413	220
D	Participatie maximaal	889	29	499	42
E	Zorg, groei mogelijk	1.344	117	735	25
F	Zorg maximaal	913	10	500	14
G	Dienstverlening elders (onder andere UWV)	26	4	15	1
	Overig***	635	-	-	-
Totaal		5.315	563	2.358	392

* Aandachtsgroepen zijn niet optelbaar, omdat inwoners onder meerdere aandachtsgroepen kunnen vallen.

** Onder inburgeraars verstaan we hier alleen inwoners die onder de Wet inburgering vallen.

*** Personen in zoekperiode, intakefase en/of BBZ en personen (uit categorie E en F) die een herbeoordeling moeten ontvangen.

Terug naar Meedoen telt

Wat is de kern?

- We willen zoveel mogelijk inwoners begeleiden naar betaald werk. Waar werk (nog) niet haalbaar is, ondersteunen we inwoners bij ontwikkeling en maatschappelijke participatie
- scherper kiezen hoe we onze dienstverlening inzetten, waarbij we extra inzetten op de aandachtsgroepen

De beweging in het beleidskader

Van een brede inzet naar een meer gerichte inzet: beter weten wat werkt, bewuster kiezen wie wanneer welke ondersteuning krijgt, extra aandacht voor de groepen waar de nood of het ontwikkelpotentieel het grootst is en leren van resultaten en ervaringen.

De drie leidende principes

INWONER CENTRAAL

We sluiten aan bij de situatie, mogelijkheden en doelen van de inwoner.

TALENT BENUTTEN

We stimuleren ontwikkeling en groei en gaan uit van wat mensen wél kunnen.

ONGELIJK INVESTEREN VOOR GELIJKE KANSEN

We zetten extra in waar de nood of het potentieel het grootst is.

De vier strategische lijnen

1

Focus in de dienstverlening

Gericht kiezen wie wanneer en op welke manier ondersteuning krijgt.

2

Leren en verbeteren

Beter weten wat werkt, voor wie en onder welke omstandigheden.

3

Meer passend werk

Meer duurzame werkplekken en ontwikkelmogelijkheden die passen bij inwoner én arbeidsmarkt.

4

Zekerheid voor inwoners

Duidelijkheid, toegankelijke ondersteuning, financiële rust en vertrouwen.

Proces van Meedoen telt naar uitvoeringsprogramma

- **Oktober 2025 – Beleidskader *Meedoen telt***
De raad stelt de koers en kaders vast voor Werk & Participatie.
- **Eerste uitwerking – Van koers naar uitvoering**
Vertaling naar concrete keuzes, prioriteiten en de vier strategische lijnen
- **Voorjaar 2026 – Meer informatie nodig**
 - een onderbouwde startfoto/0-meting
 - beter zicht op de prioritaire doelgroepen
 - koppeling van doelgroepen aan dienstverlening, instrumenten en middelen
 - formuleren concrete en meetbare doelstellingen

Afronding vraagt daardoor meer tijd. Vaststelling wordt overgelaten aan het nieuwe college.

Wat betekent dit voor onze dienstverlening?

- Doelgroep is groot en divers
- Capaciteit en middelen zijn begrensd
- Niet iedere inwoner heeft dezelfde intensiteit van ondersteuning nodig:
 - A en B:** Werk is dichtbij
 - actieve begeleiding richting werk
 - C:** Grote en diverse groep
 - meer onderscheid in dienstverlening nodig
 - D, E en F:** Werk is verder weg
 - passende basisdienstverlening

Wat vraagt dat van onze dienstverlening?

- **Aanpak voor doelgroep A en B staat**
→ Eerst Werk en Vizier op Werk
- **Extra investeren in de aandachtsgroepen:**
→ richten de extra inzet eerst op de aandachtsgroepen binnen C, om hen verder te ontwikkelen richting werk

Capaciteit en instrumenten gericht inzetten op plekken waar we meer verschil kunnen maken

NU	→ DE BEWEGING →	2027–2028
 A – F indeling bestaat al		 A – F indeling blijft
 Breed palet aan instrumenten	meer gericht	 Instrumenten gericht inzetten
 Dienstverlening nog beperkt gedifferentieerd	meer verschil	 Meer verschil in intensiteit van dienstverlening
 Capaciteit en instrumenten worden breed ingezet	meer focus	 Capaciteit en instrumenten inzetten waar deze het meeste verschil kunnen maken Extra inzet op aandachtsgroepen binnen categorie C (jongeren, huishoudens met kinderen, inburgeraars/statushouders)
 Beperkt zicht op ontwikkeling en resultaten	meer inzicht	 Meer volgen van ontwikkeling en resultaten

Onze veranderagenda

Van koers naar uitvoeringsprogramma

We werken in 2027 en 2028 aan vier strategische lijnen. Daarmee richten we onze dienstverlening gericht in, leren we wat werkt, creëren we meer passend werk en bieden we inwoners meer zekerheid. Hieronder staat per lijn wat we willen bereiken.

1

Van brede naar gerichte dienstverlening

Ondersteuning laten aansluiten bij de situatie en ontwikkel-mogelijkheden van inwoners en onze capaciteit inzetten waar deze het meeste verschil kan maken.

2

Van uitvoeren naar continu leren en verbeteren

Zicht krijgen op wat werkt, voor wie en onder welke omstandigheden en daarmee de dienstverlening verbeteren.

3

Van beschikbare vacatures naar meer passend werk

Samen met werkgevers en partners meer passende en duurzame werkplekken creëren die aansluiten bij de mogelijkheden van inwoners én de arbeidsmarkt.

4

Van reageren naar zekerheid en vertrouwen vooraf

Inwoners eerder duidelijkheid en ondersteuning bieden, zodat onzekerheid over inkomen, regels en de gevolgen van werken geen belemmering vormt om stappen te zetten.

Wat willen we hiermee bereiken?

- inwoners die dicht bij werk staan snel en intensief richting werk begeleiden
- inwoners met een grotere afstand passende basisdienstverlening bieden
- extra investeren in de aandachtsgroepen waar dat nodig is om gelijke kansen te creëren
- capaciteit en instrumenten gericht inzetten

Dienstverlening die past bij wat iemand nodig heeft om een volgende stap te kunnen zetten

Vragen en gesprek met de raad

Het uitvoeringsprogramma is in de afrondende fase en moet nog door het college worden vastgesteld. Met deze bijeenkomst geven we een doorkijk en halen we input op voor de verdere uitwerking:

- **Welke vragen heeft u naar aanleiding van de presentatie?**
- **Wat wilt u ons als raad meegeven, nu u dit verhaal heeft gehoord?**
- **Contact: anne.tilma@leeuwarden.nl**

Bedankt voor uw aandacht!

